

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Interactieve Dyslexietest Amsterdam-Antwerpen-MBO (IDAA-MBO)

24 januari 2012

Review: S. Bauhoff
Invoer: Marsha Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Hoofd/ hals Overig, ongespecificeerd
Aandoening (ICD)	Overige (Overig, ongespecificeerd)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Leren en toepassen van kennis, Mentale functies

- *Korte beschrijving* → Het screeningsinstrument IDAA-mbo geeft aanwijzingen voor dyslexie en andere leerproblemen bij studenten in het mbo. Het doel is driedelig: 1) informatie geven over de ernst en de aard van de leesproblemen om mbo-studenten met vermeende dyslexie te signaleren, zodat daarna in overleg met de student nader diagnostisch onderzoek kan plaatsvinden; 2) informatie geven over het samengaan van leesproblemen met problemen in twee andere domeinen, te weten woordenschat en rekenen, om zo eventuele meervoudigheid van de leerproblemen aan te kunnen tonen. 3) een bijdrage leveren aan gegevens die nodig zijn voor nader diagnostisch onderzoek naar dyslexie (en eventuele bijkomende problemen) en het nemen van remediërende en ondersteunende maatregelen binnen het mbo.⁵
- *Doelgroep* → studenten in het mbo⁴
- *Auteur:*
✓ *Oorspronkelijke versie* → Bekebrede JI, et al. (2010)¹

2 *Doel van het meetinstrument*

- Diagnostisch¹

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Observatie instrument¹
- *Opbouw* → IDAA-mbo bestaat uit zeven testonderdelen²:
 1. Laat zien wie je bent, kennismaken
 2. Bommetjes
 3. Flitslezen pseudowoorden
 4. Woordkennis
 5. Flitstypen pseudowoorden
 6. Flitstypen woorden
 7. Snelrekenen
- *Invulinstructie* → onbekend: hierover wordt in de handleiding niets vermeld¹
- *Meetniveau* → per item; alleen de juist benoemde items worden gescoord; meetniveau nominaal
- *Meetniveau* → subtest; aantal juist benoemde items vormt de ruwe score per subtest; meetniveau ratio-interval
- *Meetniveau* → totaal; deze ruwe score wordt omgezet in een CITO-score (A t/m E). Daarnaast kan nog de IDAA-mbo-quotiënt (IDAA-mbo-q worden berekend. Hiermee wordt de ernst en daarmee de achterstand ten opzichte van de normgroep aangeduid. Meetniveau ratio-interval¹

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.lexima.nl
- *Geschatte kosten* → vanaf € 355,10 tot €5.082,70 per jaar. prijstabel is via www.lexima.nl te raadplegen
- *Copyright* → ja, Muziek Educatief (2010)

5 *Methodologische kwaliteit*

- **Interne consistentie** → geen gegevens bekend
- **Reproduceerbaarheid**
 - ✓ *Betrouwbaarheid (reliability)* → Cronbach's alpha; IDAA- subtests per mbo-niveau¹

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
IDAA-MBO-Q	0.97	0.95	0.94	0.92
Flitslezen pseudowoorden	0.87	0.79	0.78	0.78
Flitstypen woorden	0.96	0.92	0.84	0.85
Flitstypen pseudowoorden	0.92	0.89	0.87	0.86
Reactiesnelheid	0.84	0.94	0.86	0.87

- **Validiteit**

- ✓ *Content validity* → geen gegevens bekend
- ✓ *Criterion validity* → geen gegevens bekend
- ✓ *Construct validity* → Om de dimensionaliteit van de subtests te onderzoeken werden confirmatieve factoranalyses uitgevoerd met Mplus. Met de huidige programmatuur kon alleen een één-parameter model worden geschat, terwijl een twee- of drieparameter model meer geschikt lijkt. Voor de subtests Flitslezen pseudowoorden, Flitstypen woorden en Flitstypen pseudowoorden levert een één-factor model een aanvaardbare fit op, maar de fit van een driefactor model is bij alle drie de subtests significant beter (voor de subtest Snelrekenen werd alleen het één-factor model getoetst, met als resultaat een goede fit). Op grond van de betere schatting van een driefactor model en de hoge onderlinge tussen de latente factoren, werd een tweedeorde factor structuur geschat. Alleen voor de subtest Flitstypen pseudowoorden bleek dit een significant nog betere fit op te leveren¹.

- **Responsiviteit / longitudinale validiteit** → geen gegevens bekend

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands¹
- *Benodigheden* → computer en IDAA-MBO-programma³
- *Randvoorwaarden* → rustige omgeving, proefpersoon moet de testmap goed kunnen zien. De proefpersoon en de testleider zitten aan een hoek van de tafel.¹
- *Benodigde tijd* → 30-45 minuten¹
- *Gebruikershandleiding* → ja, beperkt: www.muiswerk.nl

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* →
n=1422, p=mbo studenten (698 mannen, 724 vrouwen, gemiddelde leeftijd 17,87)
Het aantal juist beantwoorde items vormt per subtest de ruwe score. Deze ruwe score wordt omgezet in een CITO-score (A t/m E). Voor de vier verschillende niveaus van het mbo zijn er aparte norm-groepen beschikbaar⁵.

Normtabel

Normscore	Percentage	Omschrijving	CITO- score
1	0-15%	Extreem zwak	E
2	6-10%	Zeer zwak	E
3	11- 16%	Zwak	D
4	17-25%	Beneden gemiddeld	D
5	26-50%	Normaal	C
6	51-75%	Normaal	B
7	76-84%	Boven gemiddelde	A
8	85-90%	Goed	A
9	91-95%	Zeer goed	A
10	96-100%	Extreem goed	A

8 ***Overige gegevens***

- COTAN-beoordeling: ja¹
- Scoring gebeurt digitaal en direct na afronding van de test¹
- Na de gemaakte test kunnen de belangrijkste punten van de resultaten opgevraagd worden²
- De diagnostiek dient uitgevoerd te worden volgens de richtlijnen van Stichting Dyslexie Nederland²

9 ***Literatuurlijst***

1. COTAN documentatie [geraadpleegd 2011 september 9]
Available from: <http://www.cotandocumentatie.nl>
2. Kleijnen R, Goei SL. Protocol dyslexie mbo. 's Hertogenbosch: CINOP; 2010.
3. ten Have I, Joosen M. Ontwikkeling mbo protocol in volle gang. *Remediaal*. 2009;9(1): 3-6.
4. Bekebrede JI, van der Leij A. Interactieve Dyslexietest Amsterdam-Antwerpen (IDAA) in het voortgezet onderwijs. *Remediaal*. 2009;9(4):13-14.
5. Bekebrede JI, van der Leij A, Schijf GM, Garts H, Geudens A, Schraeyen K, Willems H, Schijf TJ. Handleiding IDAA-mbo: interactief signaleringsinstrument protocol dyslexie mbo. Uithoorn: Muiswerk Educatief; 2010